

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 6To/119/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2119013380
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Pavol Macháč
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2021:2119013380.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z jeho predsedu Mgr. Pavla Macháča a sudcov JUDr. Kataríny Batisovej a Mgr. Kristíny Ferencziovovej, v trestnej veci obžalovanej D. J., pre prečin porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na ust. § 138 písm. e) Trestného zákona v jednočinnom súbehu s prečinom krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. f) Trestného zákona spolupáchatelstvom podľa § 20 Trestného zákona, o odvolaní obžalovanej proti rozsudku Okresného súdu Trnava zo 4. septembra 2020, č. k. 6T/55/2019-260, na verejnom zasadnutí konanom v Trnave 3. júna 2021, takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. d), ods. 2 Trestného poriadku zrušuje sa napadnutý rozsudok vo výroku o treste a spôsobe jeho výkonu.

Na základe § 322 ods. 3 Trestného poriadku sa obžalovaná D. J., rod. J., nar. XX. K. XXXX v D. R. D., trvalé bydlisko W. XXX, okres D. R. D., odsudzuje podľa § 194 ods. 2 Trestného zákona, za použitia § 36 písm. l/, písm. n), § 37 písm. h/, písm. m/, § 38 ods. 2, § 41 ods. 1, § 42 ods. 1 Trestného zákona, na súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 20 (dvadsať) mesiacov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. b/ Trestného zákona sa obžalovaná na výkon trestu odňatia slobody zaraďuje do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Podľa § 42 ods. 2 Trestného zákona zrušuje sa výrok o treste trestného rozkazu Okresného súdu Trnava z 19. mája 2019, sp. zn. 0T/129/2019, právoplatný 19. mája 2019, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Trnava zo 4. septembra 2020, č. k. 6T/55/2019 - 260, bola obžalovaná D. J. (ďalej len obžalovaná) uznaná za vinnú z prečinu porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona (ďalej len Tr. zák.) s poukazom na ust. § 138 písm. e) Tr. zák. v jednočinnom súbehu s prečinom krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. f) Tr. zák. formou spolupáchatelstva podľa § 20 Tr. zák. na tom skutkovom základe, že obžalovaná spolu s už právoplatne odsúdenou W. T. (odsúdená trestným rozkazom zo dňa 08.10.2019, sp. zn. 6T/55/2019) po predchádzajúcej vzájomnej dohode v čase od 15.00 hod. dňa 31.08.2018 do 16.45 hod. dňa 02.09.2018 prišli na D. ulicu č. XXXX/XX v T., kde odsúdená W. T. preskočila železné oplotenie rodinného domu vo výške 200 cm, vnikla na pozemok a tu zo záhrady odcudzila okrasný drevený veterný mlyn, ktorý cez železné oplotenie podala D. J. a následne obe odišli na neznáme miesto, čím svojim konaním spôsobili poškodenému S. H. škodu vo výške 50 Eur,

príčom W. T. tak konala napriek tomu, že dňa 31.10.2017 bola Obvodným oddelením PZ Trnava postihnutá blokovou pokutou vo výške 30 Eur, číslo bloku 12092510, za priestupok proti majetku podľa § 50 ods. 1 zákona č. 372/1990 Zb. v znení neskorších predpisov,

a hoci bola v predchádzajúcich dvadsiatich štyroch mesiacoch právoplatne odsúdená za prečin krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. f) Tr. zákona, prečin krádeže spolupáchatelstvom podľa § 20, § 212 ods. 1, ods. 3 písm. a) Trestného zákona a prečin krádeže spolupáchatelstvom podľa § 20, § 212 ods. 2 písm. c) Trestného zákona rozsudkom Okresného súdu Trnava pod sp. zn. 1T 99/2009 zo dňa 7.3.2017, právoplatným dňa 7.3.2017,

a Barbora Kotlárová tak konala napriek tomu, že dňa 9.4.2018 bola Obvodným oddelením PZ Trnava postihnutá blokovou pokutou vo výške 30 Eur, číslo bloku 12112574, za priestupok proti majetku podľa § 50 ods. 1 zákona č. 372/1990 Zb. v znení neskorších predpisov.

Okresný súd ju za to odsúdil podľa § 194 ods. 2 Tr. zák., § 38 ods. 2, § 36 písm. l), § 37 písm. h), písm. m), § 38 ods. 4, § 41 ods. 1, § 42 ods. 1 Tr. zák. na súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 28 mesiacov, na výkon ktorého ju podľa § 48 ods. 1 písm. b) Tr. zák. zaradil do ústavu so stredným stupňom stráženia.

Zároveň okresný súd podľa § 42 ods. 2 Tr. zák. zrušil výrok o treste trestného rozkazu Okresného súdu Trnava z 19. mája 2019, sp. zn. 0T/129/2019, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia a tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Z odôvodnenia rozsudku je zrejmé, že okresný súd na hlavnom pojednávaní na základe vyhlásenia obžalovanej a jej kladných odpovedí na otázky uvedené v § 333 odsek 3, písmeno c), d), f), g), h) Trestného poriadku (ďalej len Tr. por.) prijal jej vyhlásenie o vine podľa § 257 odsek 7 Trestného poriadku a zároveň podľa § 257 odsek 8 Trestného poriadku vyhlásil, že dokazovanie ohľadom spáchania skutku uvedeného v obžalobe nevykoná a vykoná dôkazy len súvisiace s výrokom o treste.

Okresný súd ďalej uviedol, že z dokazovania vykonaného ohľadom výroku o treste zistil, že obžalovaná je 5-krát súdne trestaná recidivistka, ktorá opakovane pácha majetkovú trestnú činnosť, pričom odsúdená bola v minulosti aj za zločin lúpeže spolupáchatelstvom. Napriek tomu, že 3. septembra 2016 vykonala súhrnný nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 6 rokov a 6 mesiacov, tak 9. augusta 2018 bola opätovne právoplatne odsúdená za ďalšiu majetkovú trestnú činnosť v tzv. superrýchlom konaní na nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 6 mesiacov. Ani toto odsúdenie obžalovanú neodradilo od páchania trestnej činnosti a nepomohlo udržať jej správanie sa v zákonných mantineloch, pretože dňa 16. mája 2019 opätovne spáchala ďalšiu krádež podľa § 212 ods. 1, ods. 3 písm. b) Tr. zák., za ktorú bola právoplatne odsúdená v tzv. superrýchlom konaní ďalším nepodmienečným 10 mesačným trestom odňatia slobody.

Okresný súd ďalej uviedol, že pri určení druhu trestu a jeho výmery zväžil všetky relevantné okolnosti prípadu, prihliadol na spôsob spáchania činu úmyselným konaním obžalovanej, následok jej konania v podobe porušenia viacerých objektov chránených Trestným zákonom, zavinenie v podobe priameho úmyslu, pohnútku v podobe majetkového prospechu, existenciu jednej poľahčujúcej okolností podľa § 36 písm. l) Tr. zák. a existenciu dvoch priťažujúcich okolností podľa § 37 písm. h), písm. m) Tr. zák., pričom prihliadol aj na jej pomery a možnosť jej nápravy s tým, že v tomto smere majú nepochybný význam najmä údaje vyplývajúce z vykonaného dokazovania listinami k jej osobe. Okresný súd dodal, že v danej veci bolo potrebné ukladať obžalovanej súhrnný trest odňatia slobody podľa zásad ukladania úhrnného trestu v zmysle § 41 ods. 1 Tr. zák. vo vzťahu k trestnému rozkazu Okresného súdu Trnava z 19. mája 2019, sp. zn. 0T/129/2019, pretože skutok prejednávaný v tejto trestnej veci a skutok spáchaný 16. mája 2019 sú spolu vo viacčinnom súbehu. Inak povedané, aktuálne prejednávaný skutok spáchala skôr, ako trestný rozkaz sp. zn. 0T/129/2019 nadobudol účinky vyhláseného odsudzujúceho rozsudku za jej iný trestný čin. S poukazom na prevahu priťažujúcich okolností okresný súd upravil trestnú sadzbu najprísnejšie trestného činu (§ 194 ods. 2 Tr. zák.) podľa § 38 ods. 4 Tr. zák., pričom po takejto úprave trestnej sadzby obžalovanej mohol ukladať nepodmienečný trest v zákonnej výmere od 28 mesiacov až do 5 rokov. Vychádzajúc z účelu trestu, ktorý je vyjadrený v § 34 ods. 1 Tr. zák., rešpektujúc zásady ukladania trestov, prihliadajúc na osobu obžalovanej, na ktorej nápravu zjavne nebol dostatočný už vykonaný 6 a pol ročný trest odňatia slobody a ani následne uložený ďalší polročný nepodmienečný trest odňatia slobody, dospel okresný súd k záveru, že pre nápravu obžalovanej a najmä na jej uvedenie si závažnosti a celospoločensky negatívnych dôsledkov svojho konania v rámci tak individuálnej prevencie, ako aj z hľadiska výchovného pôsobenia trestu na ostatných členov spoločnosti, je odôvodnená potreba na ňu pôsobiť súhrnným nepodmienečným trestom odňatia slobody vo výmere 28 mesiacov, na ktorého výkon ju súd zaradil do ústavu do stredným stupňom stráženia, keďže v posledných desiatich rokoch pred spáchaním prejednávaného trestného činu bola vo výkone trestu odňatia slobody, ktorý jej bol uložený za úmyselný trestný čin. Súčasne okresný súd postupom podľa § 42 ods. 2 Tr. zák. zrušil výrok

o treste uložený obžalovanej za zbiehajúcu sa trestnú činnosť, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Po vyhlásení rozsudku na hlavnom pojednávaní a poučení o opravnom prostriedku obžalovaná zahlásila do zápisnice o úkone odvolanie čo do výroku o treste. Prokurátor sa práva na podanie odvolania vzdal. Podané odvolanie obžalovaná odôvodnila prostredníctvom ustanoveného obhajcu Mgr. Ing. Mariána Galbavého (ďalej len obhajca) osobitným písomným podaním doručeným súdu 5. októbra 2020.

V písomných dôvodoch odvolania uviedla, že uložený trest považuje za neprimerane prísny. Poukázala na to, že na hlavnom pojednávaní vyhlásila vinu, jeho spáchanie úprimne oľutovala a potvrdila, že chce viesť riadny život. Poukázala na to, že sa jej medzičasom narodilo dieťa, o ktoré sa riadne stará, pričom táto udalosť zmenila jej pohľad na život. Domnieva sa, že tieto skutočnosti spolu s faktom, že za zbiehajúci sa trestný čin vo veci Okresného súdu Trnava sp. zn. OT/129/2019 vykonala 10 mesačný nepodmienečný trest odňatia slobody sú takými okolnosťami, ktoré u nej odôvodňujú aplikáciu ust. § 39 ods. 1 Tr. zák., teda uloženie trestu pod dolnú hranicu trestnej sadzby a okresnému súdu vytýkala, že tieto skutočnosti dostatočne nezohľadnil. Tiež poukázala na ustálenú judikatúru NS SR (R 44/2017), podľa ktorej pri vyhlásení o vine je možné analogicky postupovať ako pri dohode o vine a treste a s použitím ust. § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Tr. zák. per analogiam. znížiť trest pod dolnú hranicu trestnej sadzby.

Z uvedených dôvodov sa v konečnom návrhu domáhala, aby odvolací súd napadnutý rozsudok vo výroku o treste zrušil podľa § 321 ods. 1 písm. e) Tr. zák. a podľa § 322 ods. 3 Tr. por. sám o jej treste rozhodol tak, že jej uloží súhrnný trest odňatia slobody pod dolnou hranicou trestnej sadzby.

Prokurátor sa k dôvodom odvolania obžalovanej nevyjadril.

Krajský súd vo veci vykonal verejné zasadnutie, na ktoré sa dostavil len prokurátor krajskej prokuratúry. Obžalovaná sa na verejné zasadnutie bez ospravedlnenia nedostavila, hoci ju krajský súd o konaní verejného zasadnutia riadne upovedomil poštou na adrese, ktorú uviedla súdu ako adresu na doručovanie písomnosti. Verejného zasadnutia sa nezúčastnila ani poškodená, ktorá svoju neúčast' neospravedlnila. Krajský súd preto vykonal verejné zasadnutie v neprítomnosti obžalovanej a poškodenej. Pokiaľ ide o obhajcu obžalovanej, jeho ustanovenie krajský súd zrušil, nakoľko u obžalovanej v priebehu odvolacieho konania pominuli dôvody povinnej obhajoby podľa § 37 ods. 1 písm. a) Tr. por., keďže bola prepustená z výkonu trestu odňatia slobody.

Krajský súd na verejnom zasadnutí doplnil dokazovanie oboznámením podstatných častí spisového materiálu Okresného súdu Trnava sp. zn. OT/129/2019 a aktuálnymi reláciami na obžalovanú.

Keďže strany návrhy na doplnenie dokazovania nemali, pristúpilo sa ku konečným návrhom, v rámci ktorého prokurátor žiadal odvolanie obžalovanej ako nedôvodné podľa § 319 Tr. por. zamietnuť.

Podľa § 315 Trestného poriadku o odvolaní proti rozsudku okresného súdu rozhoduje krajský súd. O odvolaní proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu rozhoduje najvyšší súd.

Podľa § 317 odsek 1 Trestného poriadku ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1.

Podľa § 319 Trestného poriadku odvolací súd odvolanie zamietne, ak zistí, že nie je dôvodné.

Podľa § 321 odsek 1 Trestného poriadku odvolací súd zruší napadnutý rozsudok aj

- a) pre podstatné chyby konania, ktoré napadnutým výrokom rozsudku predchádzali, najmä preto, že boli porušené ustanovenia, ktorými sa má zabezpečiť objasnenie veci alebo právo obhajoby,
- b) pre chyby v napadnutých výrokoch rozsudku, najmä pre nejasnosť alebo neúplnosť jeho skutkových zistení alebo preto, že sa súd nevysporiadal so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie,
- c) ak vzniknú pochybnosti o správnosti skutkových zistení napadnutých výrokov, na ktorých objasnenie treba dôkazy opakovať alebo vykonať ďalšie dôkazy,
- d) ak bolo napadnutým rozsudkom porušené ustanovenie Trestného zákona,
- e) ak je uložený trest neprimeraný, alebo
- f) ak je rozhodnutie o uplatnenom nároku poškodeného na náhradu škody v rozpore so zákonom.

Podľa § 321 odsek 2 Trestného poriadku ak bolo odvolanie obmedzené podľa § 317 ods. 1 alebo 3, odvolací súd z dôvodu uvedeného v odseku 1 zruší len napadnutý výrok rozsudku. Ak však odvolací súd zruší hoci i len sčasti výrok o vine, zruší vždy súčasne celý výrok o treste, ako aj ďalšie výroky, ktoré majú vo výroku o vine svoj podklad.

Podľa § 322 odsek 3 Trestného poriadku odvolací súd rozhodne sám rozsudkom vo veci, ak možno nové rozhodnutie urobiť na podklade skutkového stavu, ktorý bol v napadnutom rozsudku správne

zistený alebo doplnený dôkazmi vykonanými pred odvolacím súdom. V neprospech obžalovaného môže odvolací súd zmeniť napadnutý rozsudok len na základe odvolania prokurátora, ktoré bolo podané v neprospech obžalovaného; vo výroku o náhrade škody tak môže urobiť aj na podklade odvolania poškodeného, ktorý uplatnil nárok na náhradu škody.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací, na základe riadne a včas podaného odvolania na to oprávnenou osobou - obžalovanou - postupom podľa § 317 odsek 1 Trestného poriadku preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť výroku rozsudku, proti ktorému podala odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadal len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 odsek 1 Trestného poriadku.

Po preskúmaní predloženého spisového materiálu krajský súd zistil, že odvolanie obžalovanej je dôvodné.

Pokiaľ ide o správnosť postupu konania, ktoré predchádzalo výroku o treste, v tomto smere obžalovaná žiadne námietky v odvolaní neuplatnila.

Odvolacím prieskumom ale krajský súd zistil, že okresný súd nevykonal dostatočné dokazovanie ohľadom výroku o treste v tom smere, že si nepripojil a následne neoboznámil podstatné časti spisového materiálu Okresného súdu Trnava sp. zn. 0T/129/2019. Právny záver o potrebe ukladania súhrnného trestu oprel okresný súd len o koncept trestného rozkazu vydaného vo veci Okresného súdu Trnava sp. zn. 0T/129/2019 (v spise na č. I. 193) a odpis z registra trestov obžalovanej (č. I. 192) z ktorého zistil, že cit. trestný rozkaz je právoplatný 19. mája 2019.

Keďže doplnenie dokazovania odvolacím súdom nebolo spojené s neprímeranými ťažkosťami, tak pochybenie okresného súdu krajský súd napravil tým, že si nechal pripojiť a následne na verejnom zasadnutí riadne oboznámil podstatné časti spisového materiálu Okresného súdu Trnava sp. zn. 0T/129/2019 a súčasne oboznámil aj aktuálne správy a relácie na obžalovanú.

Z doplneného dokazovania krajský súd zistil, že trestným rozkazom Okresnému súdu Trnava vydaným 19. mája 2019 pod sp. zn. 0T/129/2019 bola obžalovaná uznaná za vinnú zo spáchania prečinu krádeže podľa § 212 ods. 1, ods. 3 písm. b) Tr. zák., za čo ju okresný súd odsúdil na ďalší trest odňatia slobody vo výmere 10 mesiacov, na výkon ktorého ju zaradil do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia. Skutok spáchala 16. mája 2019. Tento trestný rozkaz bol obžalovanej doručený do vlastných rúk 19. mája 2019, pričom sa vzdala práva na podanie odporu, aj za osoby oprávnené v jej mene odpor podať. Keďže sa tohto práva vzdal aj prokurátor, trestný rozkaz dňom 19. mája 2019 nadobudol právoplatnosť.

Pokiaľ ide o aktuálne správy a relácie na obžalovanú, žiadne nové skutočnosti oproti zisteniam okresného súdu z nich nevyplývajú.

Pokiaľ ide o samotný výrok o treste, krajský súd považuje za potrebné na úvod pripomenúť niektoré teoretické východiská rozhodné pre ukladanie trestu.

Pri úvahách o druhu a výmere trestu postupuje každý súd v zmysle zásad a kritérií rozhodných pre ukladanie trestov uvedených v ust. § 34 odsek 1, odsek 3 Trestného zákona, podľa ktorých trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov, trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou. Trest má postihovať iba páchatel'a, tak aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby.

Trest ako taký je právnym následkom trestného činu a preto musí byť úmerný k spáchanému trestnému činu (zásada proporcionálnosti trestu). Úmernosť trestu okrem iného určujú aj pohnútky páchatel'a a možnosti jeho nápravy. Úsudok o možnosti nápravy páchatel'a si súd vytvára z veľkej časti už na základe hodnotenia povahy a závažnosti spáchaného trestného činu (t. j. či ide o prečin, zločin, obzvlášť závažný zločin) pri náležitom zhodnotení osoby páchatel'a. Záver súdu o možnosti nápravy páchatel'a musí byť vždy v plnom súlade s ochranou, ktorú súd uloženým trestom poskytuje záujmom spoločnosti, štátu a členom spoločnosti pred útokmi páchatel'ov trestných činov a výchovným pôsobením na ostatných členov spoločnosti.

Trest je aj jedným z prostriedkov na dosiahnutie účelu Trestného zákona, čím je určená aj jeho funkcia v tých smeroch, v ktorých má pôsobiť zákon, t. j. na ochranu spoločnosti a na výchovu páchatel'a a ostatných občanov. Ochrana spoločnosti sa uskutočňuje dvoma prvkami, jednak prvkom donútenia (represia), ale tiež prvkom výchovy. Oba prvky sa uplatňujú zásadne súčasne v každom treste, pričom treba mať na zreteli dôležitosť vzájomného pomeru medzi trestnou represiou a prevenciou. Trestný zákon vychádza z myšlienky, že základným účelom a cieľom trestu je ochrana spoločnosti pred trestnými činmi a pred ich páchatel'mi.

Individuálna prevencia spočíva vo vytvorení podmienok na výchovu odsúdeného k tomu, aby viedol riadny život. Generálna prevencia má zabezpečiť nielen odradenie ostatných potenciálnych páchatel'ov od páchania trestných činov, ale i utvrdenie pocitu právnej istoty a spravodlivosti u ostatných členov spoločnosti. Spravodlivé a včasné uloženie trestu dáva ostatným členom spoločnosti najavo, že konanie, za ktoré bol uložený trest, je protiprávne a nežiaduce, varuje ich pred páchaním trestnej činnosti a posilňuje pocit právnej istoty a právneho štátu. Trestný zákon vychádza z jednoty individuálnej a generálnej prevencie, pričom obe tieto zložky sa navzájom dopĺňajú a podmieňujú. Disproporcia medzi jednotlivými druhmi prevencie v zásade vedie k nedostatočnému výchovnému pôsobeniu trestu, tak na páchatel'a trestného činu, ako i na ostatných členov spoločnosti. Trest samozrejme musí vyjadrovať aj morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou. Inak povedané musí vyjadrovať spoločenské odsúdenie, negatívne ohodnotenie páchatel'a a jeho činu, tak právne, ako aj etické.

Pri ukladaní trestu musí súd obligatórne prihliadnuť podľa § 38 odsek 2 Trestného zákona na pomer a mieru závažnosti poľahčujúcich okolností a priťažujúcich okolností. Zároveň pri určovaní druhu a výmery trestu musí súd v súlade s ust. § 34 odsek 4 Trestného zákona prihliadnuť na spôsob spáchania trestného činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, priťažujúce a poľahčujúce okolnosti, ako aj na osobu páchatel'a, jeho pomery a možnosti jeho nápravy.

Ak súd odsudzuje páchatel'a za dva alebo viac trestných činov, uloží mu úhrnný trest podľa toho zákonného ustanovenia, ktoré sa vzťahuje na trestný čin z nich najprísnejšie trestný. Ak sú dolné hranice trestných sadzieb trestov odňatia slobody rôzne, je dolnou hranicou úhrnného trestu najvyššia z nich. V stručnosti treba uviesť, že princíp ukladania úhrnného trestu podľa § 41 odsek 1 Trestného zákona spočíva v tom, že páchatel'ovi dvoch alebo viacerých trestných činov je ukladaný trest v rámci trestnej sadzby činu najprísnejšie trestného, pričom sa musí v tomto výroku odraziť aj skutočnosť, že nejde iba o trest za tento trestný čin, ale i za ďalšie, zbiehajúce sa trestné činy. To sa premietne v priznaní priťažujúcej okolnosti podľa § 37 písmeno h) Trestného zákona, teda že páchatel' spáchal viac trestných činov, čo ale neplatí, ak sa trest ukladá aj s použitím tzv. asperačnej zásady podľa § 41 odsek 2 Trestného zákona.

Podľa rovnakých zásad sa postupuje aj pri ukladaní súhrnného trestu, ktorý súd ukladá vtedy, ak odsudzuje páchatel'a za trestný čin, ktorý spáchal skôr, ako bol súdom prvého stupňa vyhlásený odsudzujúci rozsudok za iný jeho trestný čin. Súd teda páchatel'a odsudzuje a ukladá mu súhrnný trest za trestný čin, ktorý spáchal skôr, ako bol súdom prvého stupňa vyhlásený odsudzujúci rozsudok za iný jeho trestný čin, pričom prejednávany trestný čin musí byť vo viacčinnom súbehu so skorším trestným činom, za ktorý už bol odsúdený. Ak Trestný zákon stanovuje v ustanovení § 42 odsek 1 povinnosť spravovať sa pri ukladaní súhrnného trestu zásadami platnými pre ukladanie úhrnného trestu, jeho účelom je snaha zabezpečiť, aby bol páchatel' potrestaný rovnakým spôsobom, ako keby sa o všetkých jeho trestných činoch rozhodovalo v jedinom spoločnom konaní. Súhrnný trest teda nastupuje namiesto úhrnného trestu, ktorý by bol inak páchatel'ovi uložený, ak by sa o všetkých zbiehajúcich trestných činoch rozhodovalo v spoločnom konaní. Súhrnný trest je pre páchatel'a priaznivejší ako trest samostatný, pretože je v ňom zohľadnená skutočnosť, že páchatel' sa dopustil ďalšieho trestného činu, pričom nebol varovaný odsudzujúcim rozsudkom týkajúcim sa skoršieho trestného činu. Možno teda zosumarizovať, že súhrnný trest sa uloží iba v prípade viacčinného (reálneho) súbehu trestných činov, a to len vtedy, ak bol páchatel' za časť zbiehajúcej sa trestnej činnosti už odsúdený za predpokladu, že na takéto odsúdenie je možné prihliadnuť.

Vychádzajúc z vyššie uvedeného krajský súd konštatuje, že okresný súd postupoval správne, keď obžalovanej uložil nepodmienečný trest odňatia slobody, keďže sa jej ukladá ako trest súhrnný, ktorý v zmysle ust. § 42 ods. 1 Tr. zák. nesmie byť miernejší ako nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 10 mesiacov uložený jej skorším trestným rozkazom Okresného súdu Trnava sp. zn. OT/129/2019.

Z vykonaného dokazovania je totiž zrejme, že obžalovaná aktuálne súdený skutok spáchala v čase od 31.8.2018 do 2.9.2018 a skutok, za ktorý bola odsúdená trestným rozkazom Okresného súdu Trnava z 19. mája 2019, sp. zn. OT/129/2019, právoplatným 19. mája 2019, spáchala 16. mája 2019. Tieto skutky sú vo vzájomnom pomere viacčinného súbehu, keďže k pretrhnutiu viacčinného súbehu vyhlásením odsudzujúceho rozsudku za iný trestný čin obžalovanej nedošlo.

Správne tiež okresný súd ustálil, že najprísnejšie trestný zo všetkých zbiehajúcich sa trestných činov je prečin porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zák., za ktorý Trestný zákon určuje trestnú sadzbu trestu odňatia slobody v rozpätí od 1 roka do 5 rokov. Súhrnný trest bolo preto potrebné ukladať podľa tohto zákonného ustanovenia.

Okresný súd však pochybil pri určení samotnej výmery trestu. Síce správne u obžalovanej skúmal pomer a mieru poľahčujúcich a priťažujúcich okolností, avšak nesprávne ustálil prevahu priťažujúcich

okolností nad poľahčujúcimi (2:1), hoci správne mal u obžalovanej konštatovať ich vyrovnaný pomer (2:2). Kľúčové v tomto smere bolo pochybenie, pri ktorom okresný súd opomenul obžalovanej priznať aj poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. n) Tr. zák., že napomáhala pri objasňovaní trestnej činnosti príslušným orgánom.

Podľa názoru krajského súdu boli v tomto prípade splnené všetky zákonné predpoklady na priznanie aj tejto poľahčujúcej okolnosti. Nie však z dôvodu, že obžalovaná realizovala vyhlásenie o vine, lebo len samotné vyhlásenie o vine na hlavnom pojednávaní neznamená automaticky aplikovanie tejto poľahčujúcej okolnosti. Na jej priznanie sa vyžaduje, aby obžalovaná aktívnym konaním pomáhala orgánom činným v trestnom konaní a súdu objasniť všetky predtým neznáme detaily svojej trestnej činnosti.

A práve o taký prípad išlo aj v posudzovanej trestnej veci, keď zo spisového materiálu evidentne vyplýva, že sa obžalovaná k trestnej činnosti pri prvom výsluchu v procesnom postavení obvinenej priznala a úprimne ho oľutovala, pričom veľmi podrobne popísala priebeh samotného skutku aj v detailoch predtým neznámych, vrátane účasti už odsúdenej W. T. na tomto skutku a to v situácii, kedy W. T. využila v prípravnom konaní svoje právo a odmietla sa k veci ako obvinená vyjadriť. Následne obžalovaná W. T. pomohla usvedčiť aj z ďalšieho skutku, o ktorom taktiež veľmi podrobne vypovedala, tu opäť v situácii, kedy W. T. využila ako obvinená svoje právo a odmietla sa aj k druhému skutku vyjadriť. Krajský súd je toho názoru, že obžalovaná týmto svojím prístupom napomohla pri objasňovaní nielen svojej trestnej činnosti, ale aj trestnej činnosti W. T., napriek tomu v odôvodnení napadnutého rozhodnutia nedostala odpoveď, prečo by jej táto poľahčujúca okolnosť patriť nemala.

Uvedené pochybenie napravil krajský súd, ktorý musel zároveň túto zmenu pomeru a miery poľahčujúcich a priťažujúcich okolností (§ 38 ods. 2 Tr. zák.) zohľadniť pri výmere trestu v prospech obžalovanej s tým, že obžalovanej mohol ukladať odňatia slobody v nemodifikovanej trestnej sadzbe od 1 roka do 5 rokov. S poukazom na okolnosti prípadu, osobu obžalovanej ako recidivistky trestnej činnosti, mieru jej zavinenia a mieru jej účasti na skutku, zohľadňujúc aj nepriaznivú prognózu jej nápravy s poukazom na dosiaľ vykonané viacročné nepodmienečné tresty odňatia slobody, ktoré ju zjavne od ďalšej trestnej činnosti neodradili, jej krajský súd uložil nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 20 mesiacov, ktorý považoval za primeraný a spravodlivý. Takto uložený trest podľa názoru krajského súdu splní svoju funkciu nielen z hľadiska individuálnej, ale aj generálnej prevencie a zároveň morálne odsúdi konanie obžalovanej.

Súčasne krajský súd podľa § 42 ods. 2 Tr. zák. zrušil výrok o treste trestného rozkazu Okresného súdu Trnava z 19. mája 2019, sp. zn. OT/129/2019, právoplatný 19. mája 2019, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia a tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad, keďže tento postup je obligatórny v prípade ukladania súhrnného trestu.

Čo sa týka spôsobu výkonu uloženého trestu odňatia slobody, krajský súd obžalovanú rovnako súd okresný zaradil do ústavu so stredným stupňom stráženia podľa § 48 ods. 2 písm. b) Tr. zák., keďže obžalovaná v posledných desiatich rokoch pred spáchaním súdeného trestného činu bola vo výkone trestu odňatia slobody za úmyselný trestný čin, konkrétne vykonávala súhrnný nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 6 rokov a 5 mesiacov vo veci Okresného súdu Bánovce nad Bebravou sp. zn. 1T/145/2010, ktorý jej bol uložený za zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. d) Tr. zák. a iné, pričom trest vykonala 3.9.2016.

Pokiaľ sa obžalovaná s poukazom na realizované vyhlásenie o vine, ktoré okresný súd prijal, domáhala uloženia trestu analogickou aplikáciou ust. § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Tr. zák. v zmysle Stanoviska Najvyššieho súdu Slovenskej republiky publikovaného pod poradovým číslom 44 v Zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR číslo 5/2017, k tomu krajský súd uvádza, že súd musí pri mimoriadnom znižovaní trestu odňatia slobody pod dolnú hranicu zákonom ustanovenej trestnej sadzby zohľadňovať aj tú skutočnosť, či by trest uložený v nezniženej výmere bol pre obžalovanú neprimerane prísny a či aj trest kratšieho trvania u nej splní svoj účel a postačí na zabezpečenie ochrany spoločnosti. Podľa názoru krajského súdu u obžalovanej tieto podmienky splnené neboli, keďže s poukazom na už vyššie uvedené skutočnosti sa nemožno dôvodne domnievať, že by trest kratšieho trvania u nej splnil svoj účel z hľadiska individuálnej prevencie a postačil by na zabezpečenie ochrany spoločnosti. Rovnako uloženie nepodmienečného trestu odňatia slobody obžalovanej vo výmere, ktorá je blízko dolnej hranice trestnej sadzby, nemožno vzhľadom na jej recidívu považovať za trest neprimerane prísny. A práve pre absenciu týchto zákonných predpokladov nebolo možné u obžalovanej aplikovať ani ust. § 39 ods. 1 Tr. zák., keď navyše neboli zistené ani žiadne výnimočné okolnosti či už prípadu alebo na strane obžalovanej. Okolnosť, že sa obžalovanej narodilo dieťa a je povinná sa oň starať nie je z pohľadu krajského súdu ničím výnimočná.

Pre úplnosť treba uviesť, že u obžalovanej nebolo na mieste ani postupom podľa § 44 Tr. zák. upúšťať od uloženia súhrnného trestu podľa § 42 Tr. zák., nakoľko tento postup predpokladá, že trest uložený skorším rozhodnutím je možné považovať na ochranu spoločnosti a nápravu páchatela za dostatočný. V tomto prípade nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 10 mesiacov so zaradením na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom strázenia uložený obžalovanej skorším trestným rozkazom Okresného súdu Trnava z 19. mája 2019, sp. zn. OT/129/2019, právoplatným 19. mája 2019, nie je možné podľa názoru krajského súdu pokladať na ochranu spoločnosti a nápravu obžalovanej za dostatočný. Pri tomto závere krajský súd zohľadnil v prvom rade to, že obžalovaná je recidivistkou trestnej činnosti, ktorú ani predchádzajúce odsúdenia na nepodmienečné tresty odňatia slobody od ďalšej trestnej činnosti neodradili, ale tiež z dôvodu počtu a charakteru zbiehajúcich sa trestných činov, za ktoré sa ukladá jeden súhrnný trest, ako aj vzhľadom na fakt, že dolná hranica trestnej sadzby bola v tomto prípade minimálne jeden rok. Zvyšné odvolacie námietky obžalovanej prezentované v písomných dôvodoch odvolania (týkajúce sa jej rodinných pomerov, potreby starať sa o dcéru atď.) nepovažoval krajský súd za relevantné pre určenie druhu a výmery trestu. Žiada sa dodať, že na možné negatívne dopady spojené s odsúdením mala obžalovaná myslieť skôr, ako sa trestnej činnosti dopustila. Z vyššie prezentovaných dôvodov krajský súd na verejnom zasadnutí postupom podľa § 321 odsek 1 písmeno d), odsek 2 Trestného poriadku zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste a spôsobe jeho výkonu a na základe § 322 odsek 3 Trestného poriadku o treste pre obžalovanú sám rozhodol spôsobom uvedeným vo výroku (enunciáte) tohto rozsudku, nakoľko mu to procesná situácia umožňovala. Tento rozsudok bol prijatý jednomyseľne (§ 163 ods. 4 Tr. por.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok.